

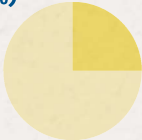
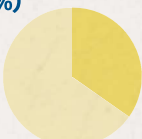
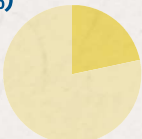
2.4

Postoje náctiletých ke změně klimatu v blízkém zahraničí

Než se přesuneme ze světa k mapování situace v ČR, představíme zde výsledky výzkumné sondy z roku 2019 do postojů, znalostí a chování spjatých se změnou klimatu u německých a rakouských teenagerů. Vzhledem k tomu, že uvedené charakteristiky pocházejí ze zemí našeho nejbližšího kulturního okruhu, lze očekávat podobné rozdělení i u českých dospívajících, jakkoli přesná data z Česka nemáme k dispozici.

Tabulka 3: Typologie německých a rakouských náctiletých ve vztahu ke změně klimatu¹¹⁷

Studenti nejsou ve vztahu ke změně klimatu homogenní skupinou, jejich individuální výchozí pozice se velice různí. Proto se v klimatickém vzdělávání vyplatí nepracovat s teenagery jako s jednolitou masou, ale nejprve zjistit, jaké typy jsou nejvíce zastoupené v účastnické skupině, a podle toho upravit cíle, obsahy i strategie učení.

Skupina teenagerů	Čím se vyznačuje	Doporučení pro vzdělavatele
LHOSTEJNÍ (25 %)	 <ul style="list-style-type: none">• Klimatická změna je nezajímá.• Nejméně toho o ní vědí.• Nemluví o ní s přáteli ani rodinou.• Pro ochranu klimatu nic nedělají.	<ul style="list-style-type: none">• Více prozkoumat důvody, které stojí za jejich lhostejností.• Pokud je více trápí jiné problémy, pokusit se přiblížit změnu klimatu, aby si ji dokázali spojit s vlastním životem.• Vyzkoušet vrstevnické vzdělávání, má na ně větší vliv.
PARALYZOVANÍ (14 %)	 <ul style="list-style-type: none">• Jsou velmi znepokojení, ale nic pro ochranu klimatu nedělají.• Moc toho o změně klimatu nevědí.• Cítí bezmoc a nevěří tomu, že by změna jejich chování něčemu pomohla.	<ul style="list-style-type: none">• Posilovat jejich přesvědčení o vlastním vlivu: ukázat jim konkrétní možnosti chování v každodenním životě, které přináší změnu.• Informovat je o aktivitách na ochranu klimatu v jejich okolí a skupinách, se kterými by se mohli identifikovat.
BLAHOVOLNÍ (40 %)	 <ul style="list-style-type: none">• Nejlépe informovaní, nejvíce ví o příčinách a dopadech změny klimatu.• Chovají se přátelsky ke klimatu ve svém každodenním životě.• Nejsou ale znepokojení a aktivně se neangažují.	<ul style="list-style-type: none">• Zaměřit se na místní a hmatatelné rysy změny klimatu, dopady na jejich každodenní a budoucí život.• Zjistit více, co by potřebovali, aby se stali aktivnějšími.
ZNEPOKOJENÍ AKTIVISTI (21 %)	 <ul style="list-style-type: none">• Jsou nejvíce znepokojení.• Snaží se přesvědčit své přátele a svou rodinu, aby se také zajímali.• Motivovaní a angažovaní ve vytváření společnosti přátelské ke klimatu.• Chybí jim některé znalosti o klimatické změně, jejich příčinách a dopadech.	<ul style="list-style-type: none">• Nasměřovat je ke spolehlivým informacím založeným na vědeckých faktech, aby mohli dělat informovaná rozhodnutí.• Mají potenciál působit jako environmentální lídři a vzory chování pro druhé, proto je důležité předtím posílit jejich znalosti o změně klimatu, aby nešířili nepravdivé informace.

SROVNÁNÍ TYPOLOGIE MEZI TEENAGERY A DOSPĚLÝMI

Zajímavé je také to, že výsledky zde představeného výzkumu teenagerů se celkem liší od podobného zkoumání dospělých. Studie postojů dospělých Němců ke klimatické změně¹³¹ shodně obsahovala skupiny lhostejných a znepokojených aktivistů. Dále skupina paralyzovaných u teenagerů do jisté míry odpovídala skupině opatrných u dospělých (v obou případech vědí o problému, ale nechtějí ho řešit). Studie dospělých ale odhalila také skupiny pochybovačů a zneklidněných, které se mezi teenagery neobjevily. A naopak největší skupina teenagerů – blahovolní – se vůbec nevyskytovala mezi dospělými.